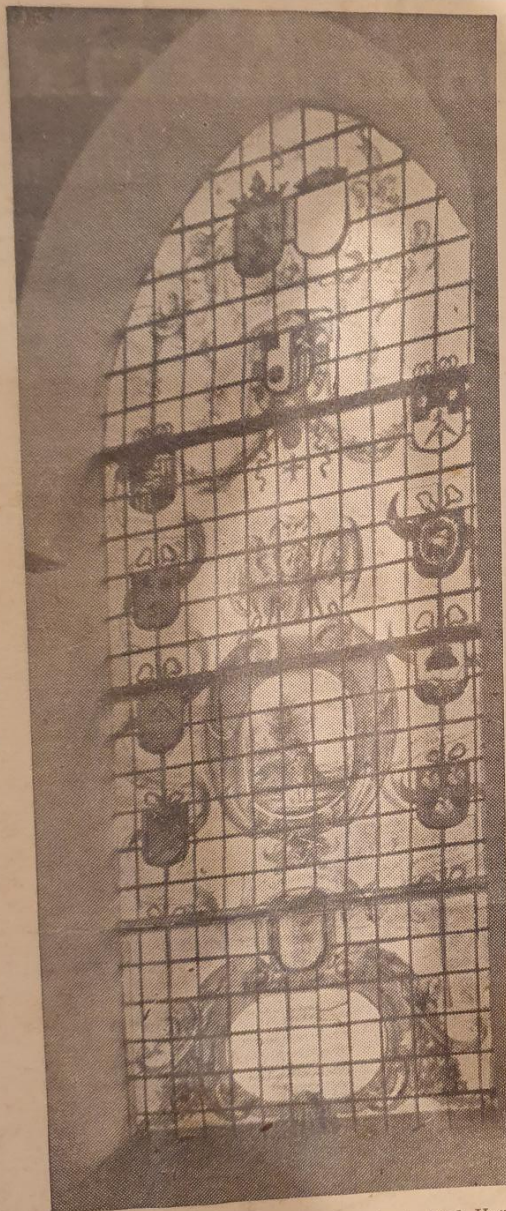

Fen der gebrandschilderde ramen in de Ned. Herv.
kerk te H. I. Ambacht

* Onderstaande komt voor op de 3 gebrandschilderde ramen te H. I. Ambacht.

1e Raam

De Wapens van Pompe van Meerdervoort en de Beveren, waarboven 2 engelen 'n krans houden. Het opschrift luidt:

Cornelis Pompe van Meerdervoort Hr Mis (d. i. Heer Mathijszn.) Z. Hr. v. Meerdervt., Hendrick Ido en Schildemans Kinderen, Ambacht, Etc. Schout der stad Dordrecht baillion ende dijkgraef van den lande van Wieldrecht en Strijen, alsmede dijkgraef van den Swijndrechtsche Waert etc. getrouwt met vrouwe Alida de Beveren, erfdochter van Swijndrecht, heeft uit singuliere liefde tot de kercke ende ter memorie boven vele weldaden aan deze kercke gedaen, deselve vereert met dit glas. Anno 1668.

2e Raam

De Swijndrechtsche Waert. 2 Wapens: 1. een roode leeuw op goud (Holland), 2. een effen schild (waarschijnlijk de plaatsvervanger van 't Wapen van de Swijndr. Waert) omgeven door engelen.

De Heere Cornelis Pompe van Meerdervoort (wapen).

Links:

De Heer Matthijs Pompe (wapen).

De Heere Willem Hallingh (wapen).

De Heer Adrianus Seijsonides (wapen een huismerk) driehoek doorsneden van een loodlijn.

De Heer Frederyck Jansz. van der Heut (wapen een roode Leeuw op goud).

Rechts:

De Heer Adrianus van Bleijenburg (wapen).

De Heer Everwijn (wapen).

Sandelingenambacht (wapen).

3e Raam:

Bovenaan het Wapen van Holland, gehouden door een engel met bazuin, midden in het Wapen van Hendrik Ido Ambacht (veld van zilver met drie St. Antoniskruisen van sabel).

Aan weerszijden 3 wapens op een slingerend lint.

Links:

Aert Jacobsz., schout.

Cornelis Anthonis Lodewijcks.

Rechts:

Adriaen Martens Uyttenbogert.

Wouter Jacobsz. 't Hoen.

Evert de Man, secretaris.

Een Justitia met zwaard en weegschaal boven een opschrift:

„Schout ende Gerechten van de Heerlijckheit van Hendrick Ido ende Schildemanskinderen Ambachten, hebben uijt gunste tot de kercke deselve vereert met dit glas. 12 Aug. 1668". Dit is geflankeerd door 2 gevleugelde engelenfiguren met zeis en zandlooper.

Ik zie, ik zie...

Vanaf de vroege middeleeuwen wordt gebrandschilderd glas voornamelijk toegepast in kerken en kathedralen. Het is een prachtige vorm van glaskunst.

Gebrandschilderd glas

Het huidige Nederlandse bezit aan gebrandschilderd glas is ten opzichte van andere Europese landen zeer beperkt. Tijdens de Reformatie in de 16^e eeuw zijn veel kostbare kerkramen vernield tijdens de zogenaamde Beeldenstorm. Toen het Calvinisme de Roomse leer verdrong, werden afbeeldingen in de kerk verboden en de belangstelling voor glasschilderkunst werd steeds minder. Aan het eind van de 18^e eeuw was er bijna geen glazenier meer te vinden. Gelukkig heeft onze Dorpskerk nog vier gebrandschilderde ramen uit de 17^e eeuw.

Ramen in de Dorpskerk

In onze huidige Dorpskerk die in de 14^e eeuw gebouwd werd nadat de Zwijndrechtse Waard herbedijkt was, bevinden zich gelukkig nog vier gebrandschilderde ramen. In het boek 'Goudse glasschenkingen aan kerken in Holland' worden drie ramen genoemd die gemaakt werden voor Hendrik-Ido-Ambacht. Dit gebeurde in de 17^e eeuw toen het nog in de mode was om zulke glazen in kerken te plaatsen. Vaak waren kerken toen geheel voorzien van gekleurde glazen, zoals we nu nog zien in b.v. Gouda en Edam. Onze Dorpskerk heeft er dus vier.

De glazen

Drie van de vier gekleurde glazen vulden tot 1899 de ramen van de koorsluiting, boven de toen nog daar aanwezige herenbank. Ze werden in de jaren 1668-69 geschonken door respectievelijk:

a. De ambachtsheer Cornelis Pompe van Meerdervoort. (1662-1681) Hij was Heer van Meerdervoort, Hendrik Ido en Schildmanskinderen Ambacht, Schout van de stad Dordrecht en dijkgraaf van o.a. de Zwijndrechtse Waard. Hij was getrouwd met vrouwe Alida van Beveren de erfdochter van Zwijndrecht en zij schonken dit glas 'uit singuliere liefde tot de kercke ende ter memorie boven vele weldaden aan deze kercke gedaen'.

b. Het gemeentebestuur (Schout en Schepenen van dat moment). Dit door de plaatselijke overheid bekostigde glas bevat familie-wapens van bekende Ambachtse families op een slingerend lint. Voor de mensen van die tijd waren dat bekende en gemakkelijke herkenningstekens. Bovenaan zie je het Wapen van Holland vastgehouden door een engel met bazuin en in het midden het Wapen van Hendrik-Ido-Ambacht.

c. Het polderbestuur van de Zwijndrechtse Waard. Dit Hoogheemraadschap zorgt al meer dan 700 jaar dat we droge voeten houden in onze waard.

Op dit raam zie je 2 Wapens. Het ene is van Holland: een rode leeuw op goud. Het andere: een effen schild omgeven door engelen.

Van 1900 tot 1980 waren deze ramen in de Zuidevel aangebracht.

d. In 1954 werd daar nog een vierde glas aan toegevoegd, dat bij legaat werd geschonken door de laatste telg van het oude landbouwersgeslacht Van der Giessen.

Sinds 1982 zijn deze vier glazen verdeeld over de ramen van het middenschip van de kerk.

Om de ramen goed te kunnen bewonderen, en doet u dat vooral op een dag dat de zon schijnt, is de kerk naast de zondagse diensten ook op de woensdagmiddagen open.

Alie Tas